

N:o 22.

Ank. till Riksd. Kansli den 2 Mars 1882, kl. 1 e. m.

*Lag-Utskottets Utlåtande, i anledning af väckt motion om ändring
uti förordningen den 10 Augusti 1877, angående stäm-
ningsmän.*

Förordningen den 10 Augusti 1877, angående stämmingsmän, är af följande innehåll:

1 §.

Å landet förordne Häradsrätt och i stad Rådstufvurätt vissa män att, då de derom anlitas, delgifva stämningar och domstolars beslut, så ock verkställa delgifning, som i utsökningsmål förekommer. Dessa stämmingsmän gånge inför rätten ed, att de redligen och utan försumlighet skola de delgifningsärenden uträtta, som dem uppdragna varda.

2 §.

Kronofogde, stadsfogde, länsman eller nämndeman vare ock stämmingsman utan särskildt förordnande, om han det sig åtager.

3 §.

Intyg af två stämmingsmän, emot hvilka ej förekommer jäf, som i Rättegångsbalken om vittnen sägs, gälle såsom fullt bevis, att delgifningen blifvit så verkställd, som intyget innehåller.

Uti en inom Andra Kammaren afgifven samt till Lag-Utskottet remitterad motion, N:o 4, anhåller nu Herr *P. G. Petersson* om ändring uti denna förordning »på så sätt, att å landet hvilka trovärdiga personer som helst, utan särskild edgång härför, måtte blifva berättigade delgifva stämningar, domslut och lagsökningshandlingar.»

Motionären andrager, att förordningen tillämpats olika på så sätt, att vid åtskilliga häradsrätter hade förordnats ett tillräckligt antal stämningmän inom sina härad, då förordningen i någon mån kunde vara tillämplig; men vid andra häradsrätter återigen förordnades blott tvenne stämningmän inom hvarje socken (vanligtvis kronofjerdingsmannen och en annan), oafsedt folkmängden och socknens storlek; i öfrigt tillätes icke ens före detta, utan blott tjänstgörande nämndemän att verkställa delgifningar; häraf följde, att de två tillsatta stämningmännen oftast hade långa vägar att färdas med delgifningsärenden, och, med tillämpningen af Kongl. förordningen den 12 Juli 1878, vore i så fall icke ovanligt, att kostnaden för stämning delgifvande till en enda person inom socknen kunde uppgå till 10 å 15 kronor och ännu mera, hvilket efter motionärens förmenande vore en både onödig och öfverflödig kostnad. — Om en af de tillsatte stämningmännen vore jäfvig eller sjelf skulle stämmas, så måste en stämningman från annan socken tillitas, och kostnaderna förminskades ej härigenom. Visserligen vore enligt ofvannämnda förordning det vissa personer tillåtet att stämma, men de vore ej härtill skyldige och kunde således icke tvingas. — Slutligen funnes i meranämnda Kongl. förordning visserligen stadgadt, att de tillförordnade stämningmännen skulle redligen och utan försummelse delgifningsärenden uträtta, men ingen påföljd funnes, om de det uraktläte. Således finge antagas, att om en utfattig person nödgades uttaga stämning i något mål, och finge den gratis hos domaren, så mötte likafullt för honom hinder att få samma stämning delgifven, då medel till delgifningskostnaden saknades, och ingen förordning funnes, som vid verkande vite ålade de anförtrödda stämningmännen att i sådana omständigheter som dessa hjälpa de fattige.

Motionärens förslag kan uppfattas på tvenne olika sätt.

Enligt det ena skulle meningen med förslaget vara den, att intyg om delgifning af tvenne trovärdige män, hvilka som helst, bör, utan vittnesmål inför domstol, utgöra fullt bevis om delgifning.

Ett lagstadgande af sådant innehåll kan Utskottet icke tillstyrka. 1877 års förordning lemna vederbörande domstol öppet att, allt efter behöfvat och antalet lämpliga personer, som finnas villige att åtaga sig uppdraget, förordna stämmingsmän till det antal, som prövas nödigt. Man måste förutsätta, att domstolen vid dylikt förordnande äfven fäster afseende derå, att de särskilda delarne af hvarje socken må erhålla der inom boende stämmingsmän, på det att delgifningskostnaden härigenom måtte minskas. Enligt 1877 års förordning är ock kronofogde, stadsfogde, länsmän och nämndemän stämmingsmän utan särskildt förordnande, om de det sig åtaga. Det torde åtminstone vara temligen sällsynt, att icke, då fråga uppstår om delgifning, någon särskild stämmingsman eller härtill villig nämndeman finnes att på nära håll tillgå.

Utskottet kan icke inse, huru genom ett antagande af motionärens förslag, på sätt denne synes förmena, någon påföljd för stämmingsman, som icke redeligen och utan försumlighet utträttade delgifningsärenden, skulle framkallas, lika litet som Utskottet kan finna, huru genom ett bifall till förslaget de fattige skulle, på sätt motionären synes likaledes förmena, få sina delgifningar kostnadsfritt verkställda.

Skall åter motionärens förslag fattas efter de af honom sjelf beagnade ordalag, så föreslår han intet annat, än gällande lag redan medgifver. Lagen lägger nemligen icke något hinder för hvilka trovärdiga personer som helst att verkställa delgifningar, men skilnaden mellan sålunda delgifvande personer och de stämmingsmän, som i sådan egenskap en gång för alla aflagt ed, är endast, att desse senares om delgifningen utfärdade intyg gäller såsom fullt bevis om delgifningen utan att behöfva inför rätta särskildt beedigas.

Då, på grund af hvad Utskottet nu anført, motionären synes sakna skäl för sin framställning, hemställer Utskottet,

att motionen måtte lemnas utan vidare afseende.

Stockholm den 2 Mars 1882.

På Lag-Utskottets vägnar:

E. THOMASSON.